

Vaihtumissuot ja rantasuot

Öppna svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn

Koodi: 7140

Luontodirektiivin luontotyyppi (liite I)

BOR suojelutaso epäsuotuisa huono, kehityssuunta heikkenevä

ALP suojelutaso suotuisa, kehityssuunta vakaa

Luonnehdinta

Vaihtumissuot ja rantasuot on paljon vaihtelua sisältävä luontotyyppi, johon Suomessa luetaan 'keidas-', 'aapa-' ja 'palsasoiden' ulkopuoliset avosuot: nevat, tyypillisesti vesien äärellä esiintyvät avo- ja pensaikkoluhdat sekä pinnanmyötäisen soistumisen kautta syntyneet rantasuot. Soiden ravinteisuus vaihtelee vähäravinteisesta keskiravinteiseen. Myös nevojen ja lettojen välimuodot, lettonevat luetaan tähän luontotyyppiin. Suoveden pinnan suhteen vaihtumissuot ja rantasuot ovat vallitsevasti kostea- eli välipintaisia tai märkä- eli rimpipintaisia. Yksittäisiä mättäitä voi esiintyä. Pohjakerrosta luonnehtivat rahka- tai aitosammalet ja kenttäkerrosta sarat ja ruohot. Suomessa käytössä olevan kasvitieteellisen suoluokituksen suotyypeistä tähän luontotyyppiin voidaan lukea noin parikymmentä erilaista suokasvillisuustyyppiä.

Luontotyyppin luonnontilaisuuden kannalta keskeisiä piirteitä ovat ojittamattomuus, vesitalouden ja turpeenmuodostuksen häiriintymättömyys, väli- tai rimpipintaa luonnehtivan suokasvillisuuden vallitsevuus sekä avoimuus (poikkeuksena pensaikkoluhdat).

Levinneisyys

Vaihtumissuota ja rantasuita esiintyy koko Suomessa, tyypillisesti pienialaisissa suopainanteissa ja -juoteissa sekä vesien äärellä.

Nykytila ja uhkatekijät

Vaihtumissuotien ja rantasuotien levinneisyys ei ole muuttunut, mutta erityisesti maan etelä- ja keskiosissa esiintymien verkosto on muuttunut aukkoisemmaksi, pinta-ala on pienentynyt ja jäljellä olevien esiintymien luonnontila heikentynyt. Pohjois-Suomessa luontotyyppin tila on selvästi parempi. Etenkin ojitukset ovat vähentäneet luontotyyppin määrää ja heikentäneet sen luonnontilaa. Luontotyyppin tilaa ovat heikentäneet myös ympäröivien metsien hakkuut, pohjavedenotto, pellonraivaus ja rakentaminen, vesien äärellä olevilla soilla myös vesirakentaminen ja vesien säännöstely.

Uudisojitus on käytännössä loppunut ja pienialaisia vähäpuustoisia soita ja luhtia pyritään turvaamaan metsälain keinoin ja metsänhoitosuosituksilla. Niinpä luontotyyppin pinta-ala ei enää vähene samassa määrin kuin ennen. Erilaiset maankäyttöpaineet (mm. kunnostus- ja täydennysojitukset, ympäristössä tehtävät hakkuut, rantarakentaminen sekä muu vesitalouteen vaikuttava maankäyttö valuma-alueella) uhkaavat kuitenkin edelleen heikentää luontotyyppin luonnontilaa.

Kuva: Hannu Nousiainen